

Taxon Chamaecyparis lawsoniana

Název taxonu	Chamaecyparis lawsoniana
Vědecký název taxonu	Chamaecyparis lawsoniana
Jména autorů, kteří taxon p...	(Murr.) Parl.
Český název	cypřišek Lawsonův
Synonyma (zahradnický pou..	nepoužívají se
Autor	Pavel Bulíř (pavel_bul_@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Chamaecyparis

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	oblast Sierra Madre (jihozápad SA)
Biogeografické regiony - po..	přirozeně se vyskytuje v západní části USA, v oblasti severozápadní Kalifornie a jihozápadního Oregonu.

Zařazení

Pěstitelská skupina	Jehličnatý strom stálezelený
Životní forma	Fanerofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	20-25 m velký strom, s úzce kuželovitou až sloupovitou korunou a vodorovně rozloženými slabými a krátkými větvemi, které na koncích jemně přemisají. S texturou jemnou a těžkou.
Výhony	na větvích jsou větvičky zpravidla vodorovně postavené a rozložené v jedné rovině. Nejslabší větévký jsou zploštělé, silnější na průřezu zaoblené.
Listy	dominantní šupinové jehlice jsou v křížmostojných párech postavené, střechovitým způsobem uspořádané (větvíčku kryjí jako tašky na střeše) a z větší části k větvičce přirostlé. Jen na koncích bývají od větvičky slabě odstáté. Boční listy jsou zřetelně delší než středové, jsou kýlnaté a navzájem se dotýkají. Na svrchní straně obvykle zelené či sivozelené, na rubu s bělavými proužky (někdy jen málo výraznými) podél okrajů listů - bělavou kresbou připomínající písmeno "X". Ploché středové listy se navzájem nedotýkají.
Plody	kulovité dřevnaté šištice dosahují obvykle 8 mm v průměru a jsou složeny z osmi plodních šupin. Na štítcích mají jen nevýrazný tm.
Kůra a borka	červenohnědá, loupající se v podélných šupinách.

Možnost záměny taxonu (+..	Chamaecyparis obtusa - méně vzrůstný druh s širší korunou a s nápadně leskle zelenými šupinovitými listy na líci; na rubu vždy s výraznou bělavou kresbou, která připomíná písmeno "Y"; ploché středové listy nemají zřetelné žlásky a navzájem se nedotýkají - jsou od sebe vzdáleny cca na 1,5 násobek jejich délky. Dlouhé boční šupiny jsou vždy zřetelně přitisklé k větvičce.
Dlouhověkost	středněvěký.

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	zejména v mládí a v méně příznivých lokalitách jsou nejvhodnější stanoviště v polostínu, v dospělosti preferuje dostatek světla; snáší však dobře plné oslunění i polostín.
Faktor tepla	méně mrazuvzdorný druh, který je možno pěstovat v oblastech I-III. V méně příznivých zimách a v předjaří může až středně silně omrzat (nejmladší větvičky). Nejmrazuvzdornější jsou sivě olistěné formy. Naopak k nejchoulostivějším patří kultivary pestrolisté a žlutolisté. Regenerovatelnost po namrznutí je zpravidla dobrá.
Faktor vody	vyžaduje stanoviště se stabilní a průměrnou vlhkostí nebo stanoviště čerstvě vlhká. Upřednostňuje rovněž polohy s vyšší vzdušnou vlhkostí. Aridní klima mu příliš nevyhovuje.
Faktor půdy	preferuje půdy živné a propustné. Dobře roste jak na půdách písčitých, tak i na půdách těžších.

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	XI.-IV.
Použití	významný doplňkový druh, který je hojně používán, především v jeho četných kultivarech. Vhodný jako solitéra, do skupin či na živé ploty a menší stěny. Oblíbený především do menších objektů a intenzivněji udržovaných výsadeb.
Choroby a škůdci	významnější se nevyskytují.
Růstové i jiné druhově spec..	toleruje znečištěné ovzduší, vhodný k tvarování.

Množení

Množení	Přímý výsev, Řízkování, Polovyzrálé řízky, Osní řízky a Bazální řízky
Množení - poznámka	původní druh obvykle výsevem, četné odrůdy prakticky výhradně řízkováním.
Odrůdy	‘Alumii’ - štíhle kuželovitý vzrůst, sivě modré zbarvení, 10 m; ‘Alumigold’ - podobný předchozímu, pouze větvičky žluté, při

rašení do zlatožluta; 'Blom' - šířeji sloupovitý typ, sivě modré zbarvení, 3-4 m; 'Columnaris' - sloupovitá odrůda s vystoupavě postavenými a do modra zbarvenými větvičkami, 6-10 m; 'Ellwoodii' - juvenilní jehlicovitá forma, sivě stříbřitě modrý, úzce kuželovitý, 3-4 m; 'Erecta Viridis' - šířeji sloupovitý zelený typ, vystoupavé větve, 5-10 m; 'Fletcheri' - jehlicovitý vzrůstnější sivě modrý typ, 5-8 m; 'Glaucá' - označení pro sivě modře zbarvené semenáče, poněkud šířeji kuželovitý, 15-20 m; 'Intertexta' - modrozelený vzhled, kuželovitý a intenzivněji přehrávavý vzrůst, 10-12 m; 'Lane' - zlatožlutý, mladé výhony vystoupavě rostoucí, kuželovitý, 5-10 m; 'Minima' - namodralý vzhled, ploše kulovitý, 1-2 m; 'Rogersii' - šířeji kuželovitý méně vzrůstný typ, zelený či pouze lehce namodralý, 3-4 m, 'Silver Queen' - matnězelený úzce kuželovitý typ, na koncích větví stříbřitě žlutošedý; 'Spek' - vzrůstný, jemně větvený, sivě modrý, 15 m; 'Stewartii' - vzrůstný zlatožlutý typ, 10-12 m; 'Triomf van Boskoop' - jeden z nejvzrůstnějších kultivarů, často od země vícekmenný, sivě modravý, 15 m; 'Wisselii' - řidší, větvičky připomínají listy kapradin, často kornoutkovitě zprohýbané, modravé, 10-15 m.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [BZA - Hospodářská a zásobní zahrada / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - K Lužánkám / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Okolí správní budovy / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Okolí Zahrady miniatur / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Panoptikum / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Salicetum / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Staré arboretum - jih / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [Park - Slovácká - Valtická / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Arizona / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Formální zahrada / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Růžový rybník a za turbínou / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Velký okruh / Zámecký park v Lednici](#)
- [C 1: záhon vpravo od hlavního vchodu / ZF - C - Výsadby v okolí budovy C \(řada kultivarů se nachází směrem do ulice Valtická a směrem k budově D.\)](#)

- [D 1: záhon pod okny laboratoří / ZF - D - Výsadby v okolí budovy D \(vybrané kultivary se nachází především v prostoru za menzou a na svahu směrem k historickému bytovému domu.\)](#)
- [P 1: pole - záhon nejbližší státní silnice... / ZF - P - Experimentální zahrada - pole \(vybrané kultivary rostou v matečnici jehličnatých dřevin.\)](#)
- [R: pozemky bývalého učiliště / ZF - R - Rozvojová plocha \(vybrané kultivary rostou v pásu jehličnatých dřevin směrem ke kolejím.\)](#)